

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:	Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egvenszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . . 8 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Egészévre 12 "			
Vidékire Negyedévre . . . 5 "			
Egészévre 20 "			

ROSTA.

Az orosz cárt tizenkét összeesküvő halálra ítélte. Ezt annak rendje és módja szerint meg is írták neki s az összeesküvők egyike Pétervárra utazott, hogy a halálos ítéletet végrehajtsa.

Ez így röviden felette borzalmas és izgalgó történet. Az élénk képzelettel megáldott embertársak vére megdermed, mert már maguk előtt látják a levegőbe röpitett, agyonlőtt, felakasztott, vízbe folytott, villamos árammal megölt orosz cár hulláját vagy teste véres roncsait.

De a történet ilyen irányu tovább szövése még kissé korai.

Mivelhogy a halálos ítélet végrehajtásának még van egynémely akadály.

A többek közt az is, amit hajdanában dénanban nemes Kecskemét városának érdemes magisztrátusa oly bölcsen körülírt.

A kecskeméti tanács ugyanis — hazánk zivataros idejében hajdan — halálra ítélte egy gonosztevőt, a ki megszökött. És ilyenformán nem lehetett őt felakasztani.

A bölcs magisztrátus tehát hivatalos határozatban kimondotta, *deliberatum est, hogy a halálra ítéltet pedig, mielőtt felakasztanák, el kell fogni.*

Erről a bölcsességről az orosz összeesküvők úgy látszik megfélemedtek.

* * *

Hej, haj! változnak az idők! Ki gondolta volna, hogy még azt is megérjük, hogy a függetlenségi párt a szabadelvű párti jelöléssel szemben hivatalosan — szocialisták fog támogatni.

A szocialisták — a kik nemzeti érzést, magyar hazát, magyar zászlót, magyar hazafiságot nem ismernek, hosszú éveken át sohasem a kormánypártnak voltak ádázabb ellenfelei, hanem ösztönszerűen, a hol és a mikor csak tehettek, mindig a függetlenségi párt utjába vetettek gáncsot.

Az utcát, a népet nemesak elszedték, elhódították a 48-asoktól, hanem nem egyszer szembe is állították velük.

És ime mostan két szocialista képviselőt segít be a Házba a függetlenségi párt.

A politikai erkölcsök egészen új tétele most már, hogy a ki téged követ dob meg, dobd vissza kenyérrel.

* * *

A függetlenségi párt mégis csak igazi színmagyar kifejezője, megtestesülése az ő nemzeti szellemnek.

Mert lám még bele sem ült a hatalom székébe s már megitta rá az — áldomást!

A budapesti Royal egyik terme zsúfolásig megtelt új és fiatal honatyákkal. Különösen nagy számmal vannak a megnőtt

függetlenségi táborban az egészen fiatal, pelyhedző sasiók.

Énekeltek is az ifju legények nagy hévvel. A Himnusz-t kissé elnyujtva, fegyelmetlenül dalolták, mindenki felállt, de nagyon sokan nem énekeltek. A világért se mondom, hogy nem tudták talán a Himnusz szövegét vagy dallamát.

Hanem a Kossuth-nótát már ezzel az új szöveggel fujta az egész tábor:

Kossuth Lajos azt izente:
Megnőtt már a regimentje;
Pusztul innen, aki osztrák,
Független lesz Magyarország!

Uj alakulás.

— febr. 9.

Az új képviselőház e hónap második felében megalakul és a pártok elhelyezkednek.

Egy pártnak sincs általános többsége, a minek alkotmányos folyamánya első sorban az, hogy a függetlenségi párt, mely számra most a legnagyobb, de általános többséget a választásokon nem kapott, nem követelheti, hogy a kormányzást most már egészen ő vegye a kezébe.

A szabadelvű párt elvesztette ugyan többségét, mely harminc éven át a legválságosabb, legviharosabb időkben is rendelkezésére állott; de még ma is a 48-as párt után neki van a legtöbb tagja, alig tizenötöt kevesebb, mint a függetlenségi pártnak.

Mivel azonban a szabadelvű párt abszolút többséggel nem rendelkezik, viszont a függetlenségi párt, fentartva az ellenzéki szövetséget, e szövetség révén koalíciós ellenzéki többségre hivatkozhatik: ennek természetes következménye, hogy a szabadelvű párt tegye le a kormányhatalmat és az ország ügyeinek további vezetéséről mondjon le.

De kérdem, ilyen zavaros pártviszonyok közt, midőn egyik elvnek, egyik törekvésnek, egyik iránynak sincsen határozott, erős, megbízható, fegyelmzett többsége, remélhető-e a zavartalan munkálkodás, a nemzeti állam egységes kiépítésének rendületlen, békés megvalósítása?

Ideig-óráig talán elvergődhetik a képviselőház ebben az állapotban; de egészséges törvényhozási működést nem igen várhatunk tőle.

Szükségyszerűen előtérbe lép tehát az új alakulás sürgőssége, a mit a Szabadság e helyen és hasábjainak minden sorában oly régóta, következe-

tesen, a válság jelentkezésének kezdetétől fogva hangoztat.

Emlékezzünk az oly sokáig hatalmas szabadelvű párt keletkezéséről

Egy erős, nemzeti szellemű, a 48-as eszmékkel összeforrt, nagy ellenzéki párt állott a kormányzó Deák-párttal szemben. És mi történt akkor?

A balpárt, a tüzes, magyar balpárt egyesült a mérsékelt, gyakorlatias bölcsességű jobbpárttal és e fuzió hozta létre a szabadelvű pártot.

A szabadelvű párt tehát a közjogi ellenzék és az ortodox 67-es párt ölekezéséből született.

És most ismét a közjogi ellenzék metszi el a szabadelvű párt élete fonálát.

A mai viszonyok közt az lehetetlen, hogy a szabadelvű párt mint egységes párt fuzionáljon akár a függetlenségi párttal, akár a szövetkezett ellenzék többi pártjainak bármelyikével.

De igenis lehetséges, sőt szükséges, hogy a törvényhozás szelleme megtisztuljon, a közeleti megújulás a parlamentben mielőbb bekövetkezzék és a politikai bizonytalanság teljes megszűntetésére, az alkotmányos munkálkodás érdekében egészséges új pártalakulás jöjjön létre.

Az új alakulás előtt ott lobog a zászló: a gazdasági önállóság. A külön vámterületnek számos régi, őszinte híve van a szabadelvűpártban, a függetlenségi párt és a Bánffy-párt egészen a vámsorompó felállításának elvi alapján áll, sőt maga az országgyűlés is szentesített törvényben kimondta, hogy a kiegyezés Ausztriával csak 1907-ig marad érintetlen, és akkor Magyarország az önálló vámterület be rendezésének jogával élhet: az ezen az alapon való új pártalakulásnak sem a nemzet, sem a király, sem a törvény, sem a parlamenti pártok óriási többségének érzülete nem állhat utjában.

Ez tehát az erős nemzeti alap, melyen az új alakulásnak fel kell épülnie.

A nagy válság.

— febr. 9.

A politikai körök általában rendkívül izgatottak. Andrássy Gyula gróf Budapesten befejezte felderítő tanácskozásait és tegnap délután megjelent a királynál és jelentést tett szerzett tapasztalatairól.

Aki ösmeri Andrássy egéniségét, hazafias lelkét, egy pillanatig se kételkedhe-

tett abban, hogy a helyzetet, a nemzeti áramlatot, az összes ellenzéki pártok érületét őszintén, leplezetlenül feltárja a király előtt.

Az ősz uralkodót bizonyára meglephette ez a merőben újnak tetsző, előtte egészen ismeretlen nemzeti alakulás, ez a hirtelen esodálatos nagy változás.

Attól függ most már Magyarország sorsa, a békés haladás, a törvényes, alkotmányos munkálkodás, hogy mennyire sikerül az új helyzet összetörődött hullámaina a gyakorlati megvalósíthatás medrébe szorítani.

Azt senki se gondolhatta egy percre is, maga a függetlenségi párt legkevésbé, hogy most már egy napról más napra 24 óra alatt független lesz az ország, magyar zászló előtt magyarul vezényel Beck vezérkari főnök; de viszont az is lehetetlenné vált, hogy a merev bécsi felfogás teljes ridegségében tovább is érvényesülhessen.

A képviselőház február 18-án megalakul. Ellenzéki lesz az elnök, a két alelnök és a házelnök. Ezt a szövetkezett ellenzék elhatározta, meg is valósíthatja.

A Ház vezetése tehát már egészen az ellenzék kezébe jut.

A szabadelvűpárt holnap tartja ismerkedő összejövetelét. Bizonyára meg fogják találni a párt hazafias lelkű államférfiai, a kik közt a nemzet tehetségben kiváló jelesei közül számosan vannak, — a hangot, a módot, a formát arra, hogy a hazának javát, üdvét, boldogulását a változott helyzetben is legjobb tudásuk szerint lelkiismeretesen és bölcsen szolgálják, elősegítsék. Az ott elhangzó nyilatkozatok világosságot fognak vetni a szabadelvűpárt további magatartására.

A nagy válság újabb eseményeiről egyébaránt a következőkben vagyunk részletes híradással:

A Kossuth-párt megalakulása.

Ar országos függetlenségi és 48-as párt ma délelőtt 10 órakor tartotta, alakuló gyűlését. Elnökké ismét Kossuth Ferencet választották meg.

Az első alelnöki állásra Apponyi Albert grófot jelölték, Apponyi azonban a jelölés mellőzését kérte, és így aztán a kandidáló bizottság előterjesztésére a következőket választották alelnökké: Barabás Bélát, Gulner Gyulát, Polónyi Gézát, Szederkényi Nándort és Tóth Jánost, ez utóbbi egyszermind a pártkör igazgatója is. — Körgazda Leszkay Gyula lett. A jegyzői karba a következők jelöltettek ki: Baross János, Benyovszky Mária gróf, Buza Barna, Horváth József, Jankovich Marcel dr. Kállay Ubul, Kelemen Samu dr. Keller István, Kun Árpád, Kuskó István, Laehne Hugó, Molnár Albert, Nagy Emil dr., Nessi Pál dr., Samassa János, Szász Zsombor és Szunyogh Mihály.

Általánosán feltűnt, hogy a kandidáló bizottság a pártkör rég idők óta volt alelnökét Komjáthy Bélát ezuttal nem jelölte.

A függetlenségi párt ismerkedése.

A függetlenségi és 48-as párt a Royalban ismerkedő estélyt rendezett, a melyen a párt képviselő és nem képviselő tagjai közül mintegy kétszázan voltak jelen.

Tóth János, a pártkör gazdája mondotta az első felköszöntőt, üdvözölve az országgyűlési függetlenségi párt számban megnövekedett tagjait, s poharát a magyar nemzet független polgárait emelte.

Apponyi Albert gróf szólott ezután. — Azok, a kiket önző célok kötnek össze — mondotta beszéde során — azok igen könnyen, sőt szükségszerűleg összevesznek ezek felett; azokat, a kiket homályos ködben szétfutó komplikált eszmék egyesítenek, jóhiszeműleg is könnyen szétjellehetnek ez eszmék különböző magyarázatai következtében; de a kiket a magyar politikusként, a magyar hazafinak legmagasztosabb ideálja, ennek az

országnak függetlensége egyesít, azok közt sem jóhiszemű félreértéseknek veszélye nem forog fenn, még kevésbé foroghat fenn az a gondolat, hogy ezt a szent elvet, ezt a szent zászlót kicsinyes, bárminemű személyes tekintetek miatt elárulva, az egymással való szolidaritást megbonthassák. Ne esudálkozgatok a felett, hogy én szólok így, a ki új ember vagyok a függetlenségi pártban. — Mindenesetre szilárd és megdönthetetlen ez a meggyőződés azokban, a kik ezt kora ifjúságtól kezdve fejlesztették lelkületükben, akik ezt hagyományként örökölték, a kik soha más politikai hitvalláshoz nem tartoztak, de talán éppen olyan szilárd azoknak meggyőződései a kik más-más utakon ugyanazt a célt és nagy tapasztalásokon, sok eselődáson keresztülmenve ismerték fel azt az igazságot, a melytől az én lelkem telítve van, mint bármelyiké közöttetek, a kik régi emberek vagytok. Én pártunk egységének, jövőjének ezen biztosítékára, szeretett pártelnökünkre és vezérünkre, Kossuth Ferencere emelem poharamat.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Kossuth Ferencz emelkedett föl szólásra. — Meleg szavakban emlékezett meg arról a barátságról, mely őt hazatérte óta Apponyi grófhoz fűzte, azután a következőket mondotta:

— Én azt hittem, még kevés idővel azelőtt, mint hogy megiettem már kenyerem nagy részét az életben, hogy csak megközelíthetem annak az ideálnak megvalósítását, a mely édes atyám álmait képezte. Am a sors másképpen határozott. Közeledik már ezen ideálnak megvalósulása. Nekünk nemcsak tiltakoznunk kell a jogtörés ellen, hanem, a mint már említettem, rá kell lépni az alkotás terére, meg kell építenünk a független Magyarország erős várait, tőlünk más alkotást várni nem lehet.

En most a függetlenségi tábor legragyogóbb, legtündöklőbb alakjára, Apponyi Albert grófra emelem poharamat.

Szederkényi Nándor Apponyi Albert grófra, Metzner Béla az újonnan megválasztott képviselők nevében Kossuth Ferencre, Hrabovszky Guidó Madarász Józsefre, Benyovszky Rezső gróf Kossuth Fe-

A hűn.

Irta: J. H. Kosny.

Egy idő óta Jean Morlaix szemei előtt minduntalan megjelent egy szőke asszony elbűvölő képe. Pihenése óráiban boldog, de mégis melancholikus reszketéssel látta ezt az asszonyt maga előtt, halványan, idegesen, a mint réveteg szemei gondról látszanak regélni, látta átlátszó bőrét és azt a szépen metszett száját, mely mintha szenvedélyes, forró, hosszú csókra lenne teremtve. Kétszer vagy háromszor találkozott vele a szálloda folyosóján és egyszer kétszer az utcán is. Egy hatalmas természetű, sötét szemű férfi kísérte mindig. Jean szemei még nem keresztettkék eddig az asszony tüzes tekintetét. Ugy látszott, mintha ez hosszú, mély szomorú álmot álmodott volna; alig szólt egy szót is állandó kíséretjéhez, a ki szintén hallgatag kedélyű embernek látszott. — Az asszonyt sohasem lehetett magában látni: párja úgy kísérte lépten-nyomon, mint árnyék a testet, mint éjjel a napot. Jean álmaiba foglalta ezt az asszonyt, talán csak azért, mert ő volt a legszebb a szálloda table d'hôte ja asszonyai között. Megkísérelte, hogy közeledjék a férfihez, de hamar megértette, hogy minden kísérlete hiábavaló; hideg ironia utasított vissza minden apró figyelmet, melylyel közelebb akart jutni ehhez a szomorú lelkű férfihoz. És Jeannak fájt ez az elutasítás.

Erdekelte az asszony; szerelmes lett belé, a mint szerelmes lesz utazás közben

mindenki, a ki fiatal, igazi ok nélkül, csak azért, mert szükségét érzi a lélek, hogy édes és bűbajos gondolatokkal foglalja el képzeletét.

A véltlen később kezére játszott Jean-nak. Szobájában egy öreg szobalány szolgált ki Jeant és ez a leány odavaló volt, a honnan ez a hallgatag pár ember érkezett. Bőséges borralalók ellenében is mondott egyet-mást róluk:

— Az urat Gaspard Saussage-nak hívják, — szól egy este, midőn bejött, hogy vizet készítsen és megvesse az ágyat. — Olyan ember ez, a ki a nem is ismerheti a saját gazdagságát. Akkora erdeje van, hogy egy hét alatt sem lehet megkerülni; annyi a majorja, mint a hány a vasárnap az esztendőben: és annyi az aranya, hogy egy kádat lehetne vele megtölteni, uram. — Száz embert is lehetne dús gazdaggá tenni vagyonával.

Nem rossz, nem önző ember, de jónak sem lehet mondani. Ha megharagszik valakire, jobb akkor száz mértföldnyire lenni tőle. Felesége a mi vidékünk nemességéből való... az ombriéresi kastély urainak leszármazottja... nemsokára egészen tönkre megy ez a család... lókupec is van a családjukból... Ő a család harmadik ágából való... Mikor a világra jött, még akadt néhány garas a láda fenekén... De az asszony beteges volt... gyógyíthatatlan beteg — az apja meghalt és elment

minden, az utolsó krajcár is. Tizennyolc esztendő volt akkor a leányka, az anyja már meg sem bírta rágni amit evett, a pénzük elfogyott, keresőjük nem volt, el lehet gondolni, hogy mekkora volt ott a nyomoruság. Ekkor vette Gaspard a fejébe, hogy elveszi a leányt. Nem hiszem, hogy a leány szerette volna Gaspard-t, talán félt tőle inkább, mint minden fiatal leány fél a házasságtól. Hozzáment, de nem szerelemből, hozzáment, mert nem akart szemtanuja lenni, mikép megy tönkre anyja éhezve és fűtetlen szobában... A férfi is szerette őt akkor; csak rá kellett nézni és látszott, miként lángol a lelke. Igen, ő bolond módon szerette ezt a leányt, kérem. Hisz elég megmondani, hogy milyen feltékeny: a vadállat sem lehet feltékenyebb nála. És ebből a szegény gyönyörű szép szőke kis leányból rabszolgát csinált, török császár szolgáját. Az esküvő óta egy lépést se tehetett magában nappal... éjszaka, mindig ugyanabban a szobában vannak, egymás nélkül egy percre sem lehet őket látni. Ha legalább jó lenne hozzá ez az ember. De nem az. Panaszodik, követelődzik, veszekszik és még csak nem is szereti azt a gyönyörű szép, szőke asszonyt. Nem szereti, csak érte, kívánja követeli valami gonosz tűz ég benne, amelyre ninesen semmi jóakarát, semmi kegyesség. De én azt hiszem, hogy nem jár jó uton. Nem esalná meg őt ez az asszony, ha szépen bánik is vele, ha nem gyanúsítja, nem kinezza folyton, ha nem

renere üritette poharát. Kossuth Ferenc a párt új képviselő tagjait, Hellebront Géza, Sági Gyula, Kelemen Béla Apponyi grófot, a párt egyik vezérét köszöntötték fel, mire Apponyi gróf válaszul kijelentette, hogy ő nem vezér, hanem közkatona. Beszéltek még Buza Barna, Bernáth Béla, Papp Elek, Kubik Béla stb.

Politikusok meghallgatása.

Andrássy Gyula gróf bécsi utja elé politikai körökben feszült érdeklődéssel tekintenek. Azok a politikusok, a kik a küldetés mértékével tisztában vannak, jól tudják, hogy a válság a mai audenciával korántsem nyer megoldást, mert az előterjesztések után még több más politikusnak a meghívása várható. — Hír szerint mindenképp Wekerle Sándort hívja meg a király, akinek ellenzéki körökben elterjedt hírek szerint, irásos memoranduma van a válság megoldásának módzatairól és ennek alapján kabinet-listát is állított össze. A meghívandók sorában másodiknak Csáky Albin gróf, harmadiknak Széll Kálmán áll. Kossuth Ferenc meghívása eddig hivatalosan nem nyert megerősítést.

Andrássy Bécsben.

Andrássy Gyula gróf tegnap délután Bécsbe érkezett. A pályaudvarról egyenesen a Sacher-féle szállóba hajtatott, ahol meglátogatta betegen fekvő rokonát Andrássy Gézáné grófnőt. Majd a Bristol szállóba köszönt, ahol kézbesítették neki a kabinet-irodától a király meghívó levelét, mely délután 3 órára szólt.

Andrássy délután 3 órától fél ötig volt a királynál. Tehát teljes másfél óra hosszáig. Ez idő alatt jelentést tett a felségnek a politikai helyzetről és beszámolt a különböző pártállású politikusokkal folytatott tárgyalásairól.

bizalmatlan hozzá, vagy legalább kedves, gyöngéd módon mutatja meg a bizalmatlanságát. Nem érti ő meg ezt a gyöngéd teremtést — mintha a farkas báránycát vett volna feleségül. Ő pedig, az asszony, úgy hallottam, utálja, megveti a férjét. Régen elhagyta volna már, ha nem félne tőle, hogy ez az életébe kerül, hiszen tüstént megölné... hiszen mi lenne neki megölni ezt a gyöngé teremtést, nem habozna ez egy árva percig sem... leütné, mint egy gyenge nyulat... még csak rosszul sem járna, mert alig van ravaszabb, ügyesebb ember ennél a feketelelkű kutyánál.

A történet nagyon érdekelte Jeant; meg is hatotta kissé. Valami lovagias érzés dobogott meg mellében: a megmentő lovag szerepébe kezdte magát beleélni. De azután elég hamar elaludt lelkében ez a láng; hiszen hogyan támadja meg a férfit, míg nem tudja, hogy az asszony elfogadja-e áldozatát aztán az is eszébe jutott, hogy elhanyagolta kissé vivási tudományát, pedig nem szívesen hagyta volna oda ezt az életet, mert olyan gazdagon, olyan reményteljesen lüktetett ereiben a vér. Nem felejtette el azért az asszonyt, valami erős, tiszta simpatióval gondolt rá; de ha jártak eszébe reményteljes álmok, úgy elűzte őket lelkéből és kialudtak belőle mindörökké.

Egy este, miután visszatért tengeri kirándulásáról, esendben vetkőzött le egy vilamos körte világánál. Nem volt jó kedve.

A király még nem döntött. Ezt a továbbiakra fenntartotta magának. Andrássy még a mai napot Bécsben tölti és valószínű, hogy a király a mai nap folyamán újra magához hivatja.

Annyi azonban most már feltétlenül bizonyos, hogy a király a különböző pártok vezérferfiit fogadni fogja, még pedig már a legközelebbi napokban. Csupán az iránt nem történt még rendelkezés, hogy a kihallgatások Bécsben, vagy Budapesten fognak megtörténni.

Egyház és iskola.

Visszavont lemondás. Megirtuk a múlt hetekben, hogy Orosz Istra a tanítóképezde igazgatója, baltai állásáról való lemondását. Mint most értesülünk, az illetékes köröknek sikerült Orosz meggyerni, hogy állását, melyet annyi időn keresztül közmegelegedésre és buzgalommal töltött be, ne hagyja el és így lemondását visszavonta.

Egyházkerületi főjegyző választás. A tiszántúli református egyházkerület főjegyzői tisztsége Zsigmond Sándor lemondásával megüresedett. A főjegyzői tisztség jelöltjeire még a múlt hónapban beérkeztek a szavazatok, melyek holnap fognak felbontatni a püspöki hivatalban.

Gorkij szabad.

Gorkij előtt megnyiták ma az orosz cár börtönének kapui. A szabadságot esdő muszka nép forradalmának ez az első pozitív eredménye. Igen, eredménynek mondják, mert a hol az iró szabadság virágai kinyílnak, ott a népek szabadságának virágait nyitogató nap is mielőbb meg fog jelenni, hogy fényével megégitse a rabszolga-élet mostoháit és tüzzel égesse föl a cári despotizmust.

Gorkij szabadulásának jelentőségét kell tulajdonítanunk, az orosz forradalmi moz-

galmak és az európai kultúrszellem hatalmának mértéke szempontjából egyaránt. A forradalmi mozgalmak szelét kétségtelenül ő üdvözölte az elsők között s bizonyos, hogy másfél évtizedes irodalmi munkásságával oroszán részben segítette fölidézni azt a levegőjárást, amelyből a forradalom most viharzó szele életre kelt, Gorkij az emberben kereste a természet örök törvényeit, mindent az emberi lélek tükrén keresztül vizsgált s miként az örök természetben a szabadságot ismerte föl minden élő törvényszerűség lendítő kereké gyanánt, az embert — az igazságot is — a szabadság örök piedesztáljára szeretné állítani. Ez a vágya, munkásságának eme evolúciós irányzata állította Gorkijt első helyre a modern irodalmi világban s ez az oka annak, hogy az európai kultúrszellem olyan bámulatos egyetértéssel reklamálta őt, a cár börtönébe zárt és halállal fenyegetett foglyot most a civilizáció számára.

Gorkij irodalmi egyéniségének imponáló nagysága s az ezzel büszkélkedő európai kultúrszellem nyitották meg a szellem óriás cellájának ajtaját. Ez a kettő együtt véve, im, hatalmasabb a kozák despotizmus szeleménél. Mert köztudomásu, hogy mihelyt a kontinens irodalmi világának tiltakozása visszhangot keltett a pétervári fehér palotában, a cár tehetetlen maradt a szellemi hatalom demonstrációjával szemben és Gorkijt visszaadta azoknak, akik követelték. Az európai civilizáció hatását tehát a cári kormányzat sem tudja többé cinikusan elutasítani magától; keresztül tör ez az autokratikus törekvések elé állított kínai falakon és hatalmat a nyers erőszak fölött is érvényesíti.

Egy másik hatalom, amely előtt a cárnak hódolni kellett, Gorkij nagysága. A despotája saját nemzeti fénykörét pusztítaná, ha orosz hőmérő bárdjára tűrné az orosz szellem óriás fejét. Tudva van ugyanis, hogy a cári hatalom köré nem tudhatnak féltettebb diadalvetet, mintha az orosz irodalom kiemelkedő nagyságának dicséretével tisztelik meg. Az orosz cár szívesen vallja magának az írókat még akkor is, ha ezek műveik terjesztésével nem tesznek szolgálatot az ő

rünk! Gyorsan! ha nem vesztette el az eszét.

Jean nem vesztette el az eszét. Abba hagyta hiábavaló vallomásait, eloltotta a vilános lámpát; karjaiban vitte magával a fehér, habos testet.

Vad kacagással kelt fel az asszony az ágyról, meggyújtotta a lámpát és belenézett a falitükörbe:

— Nem változtam meg! — kiáltott fel meglepett, ironikus hangon.

Sűrű, tömött haját visszavetette vállain míg Jean előtte térdelt és csókokkal borította el a lábait.

— Köszönöm, köszönöm! — mondta neki büszkén az asszony. — Ezentul nemcsak féltelmet fog bennem kelteni kegyetlen tekintete... Mosolyogni is fogok tudni rajta.

— Miért nem menekül meg tőle — kiáltott Jean izgatottan. — Miért nem menekülhetnénk együtt tőle?

— Mert nem akarok még meghalni... különösen mostan... Ő még örülne neki talán, ha úgy fordulna a játszma... És a maga életét is sajnálnám kockára tenni... Megyek. Isten velem! Még fel talál ébredni mindezek után.

Bucszóul megsókolta hosszán, szenvedélyesen ajkát, aztán elmenekült a folyosón végig. Jean ajtaja előtt állva nézett utána, a mint eltűnt a félhomályban.

Kacagott magában esendően, a hogy kacag az asszony, a hogy kacag a bűnös, a hogy kacag a gyermek, ahogy kacag a rabszolga...

Kint tiszta esillogó augusztusi égből ragyogott. A szellő tiszta tegerparti levegő illatában valami szerelmi vagyat, szerelmi biztatást hajtott be az ablakon. — Öröm nélkül nézett végig megszokott szótáján. Mit tegyen? Hova menjen? Vagy ha elmegy is oda, a hol kaphat szerelmet, élvezhet gyögyört, kielégitené ez ma? Nem kéjrel álmodozott ő, az állati, vad ösztönök kielégítéséről... valami gyengéd, tiszta, mecsoktalan öröm járt az eszébe, mely méltó a tiszta, nyáréj nemes hangulatához. Eloltotta lámpáját, sötétség vette körül... hirtelen kopogtatást hallott az ajtaján. Szórakozottan lépett az ajtóhoz, kinézett. Egy fehér alak lépett be hirtelen az ajtóba — fény ráesett lehulló, tömött hajfürtjeire.

— Gyorsan!... gyorsan!

Jean nézte hosszán az asszonyt, azt hitte, hogy talán megbolondult. Ez megszólalt ismét!

Elaludt... Dupla adag altatószert adtam be neki ma... Van egy félóránk... egész óránk is.

Jean térdreest előtte. Szenvedélyes hangon beszélt neki szerelméről, boldog gyönyörrel köszönte meg, hogy szereti őt.

Türelmetlenül szölt közbe az asszony:

— Azt hiszi, hogy én romlott asszony vagyok szerelmes magamba! Maga teljesen közönyös nekem! Meg akarom csinálni... ez az egész... meg akarom büntetni... nevetni akarok, midőn szemébe nézek, mosolyogni akarok eltorzult arcán fölött. Gye-

politikájának. Ebben van a cári hatalom tragikumája. A despota-uralkodó nem tagadhatja meg azoknak a szellemét, akik a betű hatalmával döntéshatározó torlaszokat állítanak az ő politikájának ösvényein. Ha üldöznék, önmagát kisebbitenék az orosz nemzeti géniusz szegényítését meg. Ha elismeri a nagyságukat és a cári korona drága köveit között szívesen látja azt a sok csillogó színaranyat, amiknek gazdag tárháza az orosz irodalom, akkor más oldalról út rajta a végzet sujtó keze, mert a hiuság, a mások érdemeivel való tetszelgés legyőzi benne a politikai meggyőződést.

Ez a végzettség segítette Gorkijt a szabad levegőbe. A szellem hatalma összetörte a rablincseket. Kudarc kudarc után éri a fölvilágosodásra törő despotizmust.

NAPI HIREK.

Pótválasztási napló.

Február 10. Szentendre. Fülöpszállás. Kisbeeskerek.

Február 11. Pancsova. Kisjenő

Február 14. Budapest IX. Edeleny. Szegvár. Ugod.

Február 16. Bihar. Szilágycseh. Békesesaba. Óbecse.

— **Bizottsági ülések.** Ma d. u. 5 órakor a városi nyomda felügyelőbizottsága Veesy főjegyző elnöklete alatt ülést tart. — E hó 10-én d. u. 5 órakor a városi múzeum ad hoc bizottsága ülésezik. — E hó 11-én szombaton pedig a gróf Dégenfeld téri óvoda áthelyezése ügyében kiküldött bizottság tart ülést, Oláh Károly tanácsnok elnöklete alatt.

— **A mai felolvasó est.** Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk a róm. kath. főgymnáziumi mai felolvasó estjéről, melynek részletes műsorát itt adjuk:

1. Nyitány Laczkffy című operához, zongorán előadja a szerző: dr. Széll Kálmán József ur.
 2. Laczkffy operáját röviden ismerteti a szerző: dr. Széll Kálmán József ur.
 3. Coppé F. Ekszerek, monológ; előadja: P. Menszáros Margit urhölgy.
 4. a) Grieg, a tavaszhoz, 48. mű;
b) H. Mer, a báránknak dala, 45. mű;
c) Grieg, Albumlel, 12. mű; zongorán előadja: dr. Ujfalussy Géza ur.
 5. Erdélyi népelet. Irta és felolvassa: Vargha Ferenc ur.
 6. Gobbi H. Magyar szenerád. Két zongorán előadják: Olesniczky Milka kisaszony és Szilágyi Margit urleány.
- Ezen estére jegyek kaphatók Mihalovits I. gyógyszerárban.

— **A kamara napja.** A mai nap helyi érdeklődését a kereskedelmi és iparkamara foglalja le magának délután fél 4 órakor tartandó közgyűléssel, melyre nagy számmal jelentkeztek a kamara hét vármegyes kerületéből a vidéki tanácsosok is. A gazdag tárgysorozatán kívül nagy vonzerőt gyakorolt a kamara tagjaira az az ünnepi vacsora is, melyet a kamara Szabó Kálmán tiszteletére a kereskedelmi és ipari élet helyi képviselőinek bevonásával rendez. A lakoma esti 8 órakor lesz az angol királynő termében.

— **A szegényház fehérnemű szükséglete.** A városi tanács árlejtést tűzött ki a városi szegényház fehérnemű szükségleteire, melyre több ajánlat érkezett be. A szegényügyi bizottság Mayering Gyula és Márton Gyula szakértők meghallgatása után a szállítást Kardos László, Kontsek Kornél, Donogán és Somossy cégek között osztotta fel.

— **Ipartestületi közgyűlés.** Hétfőn befejeződtek az ipartestületnél a szakosztályi előjárásági tag-jelölő gyűlései. A jelöltek

megválasztása fölött az e hó 26-ára kitűzött közgyűlés fog dönteni.

— **A számonkérőszék ülése.** E hó 16-án a városi számonkérőszék ülést tart, melyen Domahidy Elemér főispán elnököl. A számonkérőszék a tisztviselők múlt félevi munkásságát vizsgálja meg.

— **A Csarnok szombati művészestélye** a második ebben az idényben s ép olyan dejtisnek ígérkezik, mint az eddigiek. A Csarnok rendezőse arra vigyáz ezeknél az estéknél, hogy csak minél fesztelenebbek és közvetlenebbek legyenek. Azt a jelleget akarja rájuk domborítani, hogy minden estély tulajdonképpen egy házi szórakozás jelleggel bír, melyen nem nagyigényű „hangverseny”-programok játszódnak le, hanem kellemesen vezetik be a társaság házi mulatságát, mintha egy előkelő magán-szalomban a vacsora és tánc előtt egy kis parázs irodalmi vagy művészeti előadás rendeződne. Ercéltet arra van figyelemmel, hogy lehetőleg újdonságokkal kedveskedjék a társaságnak. Így a szombati (febr. 11-iki) estélyen Dörg Margitot és Ferenczy Károlyt mutatja be, a fővárosi hasonló klébesték méltán kedveit előadói, kiknek táncos és dalos jelene a legkedvesebb és legmulatságosabb műsorpontokul ígérkezik Ferenczynek hatalmas és vonzó komikumja, Dóczy Margitnak gyönyörű megjelenése és kellemes előadása meg fogja hódítani a társaságot. A debreceniek közül Gál Zoltán ifju poéta fog előadni szép verseiből egy néhányat. A zene-kíséretre Drumár János urat sikerült a rendezőségnek megnyerni.

— **A helyi vasut villamossá átalakítása.** A helyi vasut villamossá átalakítása ügyében szombaton értekezlet lesz. A tanács által kiküldött bizottságot és a helyi vasut megbizottait szombat d. e. fél 11 órára hívta egybe Veesy Imre főjegyző, a bizottság elnöke.

— **Koalíció a menyországban.** A menyország magyar nemzeti osztályához is eljutott a híre a szövetség ellenek győzelmének. — Erre nyomban megalakult a koalíciós kormány és pedig — mint magasabb körökből jelentik — a következőképpen:

Miniszterelnök: Kossuth Lajos.
Belügyminiszter: Deák Ferenc.
Kereskedelemügyi miniszter: Klauzál Gábor.
Földmívelésügyi miniszter: Széchenyi István p. ol.
Igazságügyminiszter: Szilágyi Dezső.
Vallás és közoktatásügyi miniszter: Eötvös József báró.
Horvódelmi miniszter: Damjanich János.
Pénzügyminiszter: Tisza Kálmán.
Öfésége személye körüli miniszter: Helfy Ignác.

— **Felhívás.** Oláh Károly tanácsnok a Csiky I. ászló jubileumrendező bizottságának elnöke felhívja azon t. urakat, akiknél Csiky gyűjtőív van, hogy azokat e hó 10-én délig irodájában letenni szíveskedjenek, minthogy a rendezőbizottság szombaton e hó 11-én d. u. 5 órakor ülést tart, melyen megtörténik a végleges elszámolás.

— **Varkoly Lajos állapota.** Tegnapi számunkban megírtuk, hogy Varkoly Lajos református egyházi hivatalnok öngyilkossági kísérletet követett el. Mint újabban értesültünk a szerencsétlen ember állapotában változás fordulat állott be, úgy hogy halálát környezete minden percben várja.

— **A tanári kör ülése.** A debreceni tanári kör szombaton, f. hó 11-én d. u. 4 órakor a kollegium kis tanácstermében tartja meg f. hó 4-ikéről elhalasztott gyűlést.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Bagdi Katalin ev.

ref. 17 éves, Storbach Mária r. kath. 18 éves, Némethi András ev. ref. 75 éves, Mihalics Géza g. kath. 28 éves, Nagy Zsuzsanna ev. ref. 34 éves, özv. Pethő Gáborné szül: Anynyok Julianna ev. ref. 72 éves, Major Julianna ev. ref. 21 éves, özv. Juhász Mihályné szül. Deme Sára ev. ref. 80 éves, Sági Erzsébet ev. ref. 10 hónapos.

— **Uj felszerelés a városi nyomdában.** A városi tanács tegnapi ülésén határozott a nyomdai felszerelésekbe fektetendő 50.000 korona fölött, oly módon, hogy két új gépet szerez be a budapesti Wörner gyárból és új ólombetűket az Első magyar betűöntőde részvény társaságtól, 46.000 korona értékben.

— **Vizvezeték és csatornázás.** A városháza nagytermében e hó 15-én délután 3 órakor, a vízvezeték és csatornázás munkálatainak ügyében kiküldött bizottság ülést tart. Az ülésen Kovács József polgármester elnököl.

— **A betörő fogorvos.** Egy fiatal ur-asszony tanácsot kér egyik barátjától, hogy melyik fogorvoshoz járjon.

— Menj el X-hez — mondta neki.

— Mit? Ahoz a betörőhöz?

— Ugyan! Hogy beszélhetsz róla ilyen hangon?

A hölgy méltatlankodva:

— Pardon... Én joggal nevezhetem betörőnek. Nekem már két fogamat törte be az nyembe.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok kik felejthetetlen kedves fiunknak Reich Károlynak e hó 6-án történt temetése alkalmával mély fájdalomukat megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek; fogadják ez uton is őszinte hálás köszönetünket, részvétük nyilvánításáért. Reich Bernát és családja.

— **Elvert férj.** A rendőrségen tegnapi délelőtt panaszt emelt Mike Ferenc napszámos, hogy mikor tegnap hazament Vigkedvű Mihály utca 14 szám alatti lakására felesége egy ismeretlen férfi segítségével rátámadt és megverte. A rendőrségtől a megvert férj hazament ismét lakására, de már akkor a feleségét nem találta otthon és a lakásában levő butorokat a hűtlen asszony addig míg a férje odajárt — elszállította. A rendőrség a bűnös asszony ellen az eljárást megindította.

— **Tolvaj vasuti munkás.** Podolszky Béla a máv. gépjavitó műhely főnöke tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy Juhász András nevű munkás több tárgyat ellopott a műhelyből, melyek az államvasut tulajdonát képezik. A rendőrségtől Bardócz biztos kezdte meg a nyomosást, a tolvaj lakásán meg is találta az ellopott tárgyakat.

— **Eladott butorok.** Vadházasságban éltek egymással Batár András napszámos és Mezei Julianna. Gyakran fordultak elő közöttük civódások, mert Batár nagy barátja volt az italnak. — Ennek a szenvedélyének áldozott tegnap is, amikor az asszonya távolléte alatt a lakásban levő butorokat eladta és az ezekért kapott 60 koronát elitta. Mezei Julianna iszákos emberét sikkasztásért feljelentette a rendőrségen.

— **Értesítés.** A kereskedelmi alkalmazottak együletének tagjait, valamint az érdeklődőket felkérjük, hogy ma este 9 órakor a Dréher söresarnokban tartandó gyűlésen minél számosabban megjelenni szíveskedjenek. Az elnökség.

— **Az áldetektiv.** Nem régiben említést tettünk Hosszu István díjnok hőbortjáról, aki minduntalan detektivnek adja ki magát. Tegnapi este beállított a vasuti vendéglőbe és most már mint a vizsgáló bíró megbízottja nagyhangon fenyegette a főpincért, de az ügyet sem vetett rá, hanem átküldött a közelben lakó Botos rendőrbiztoshoz, aki az áldetektivet bekísérte. Ajánlatos volna, ha a főkapitány felfogadná ezt a díjnokot legalább egy ambiciózus embert nyerne vele a rendőrség.

— **A nyomor büne.** Nincs a bűnnek erősebb, elfojthatatlanabb forrása, mint a gyomor. Az élet ösztöne, a létért való ellenállhatatlan küzdelem a bűnre, akár a tegyegetlenebb gonosztetre gonosztetre viszi a nyomorgót, éhhalállal küzdöt. — A csábításnak oly nehéz ellentállni, főleg annak kit a sors annyira megviselt, mint Dobos János szováti lakost. A felesége három árvát hagyott neki, ő betegeskedett egész nyáron, egész ősszel, keresete nem volt és oly rettenetes az éhező gyermekek sirását hallgatni. Szinte az éhhalál fenyegette és hogy ettől meneküljön, engedett a csábításnak. Átnézett a szomszédba, lopott néhány csirkét, észrevették ugyan a hiányt, de nem jelentették fel mégsem, megkönyörültek a szerencsétlenen. Ám ez a szerzemény nem volt elégséges, bővebb keresetforrásra volt szüksége, ezért elhatározta, hogy pénzt fog verni, hisz halott már sokat a pénzhamisításról. Gyártott is néhány koronást és ki akarta ezeket adni a szomszédfalu korosmájában, de a vendéglős felismerte az ügyetlen utánzatot és feljelentette a nyomor által bűnössé tett Dobost.

× **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészeti és fényképnagyítási műterme Pia-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban

× **Ügyes,** intelligens utazókat keresünk magas jutalék, esetleg fix fizetéssel azonnali belépésre. Kazinczy Könyvkereskedő Rt. Debrecen, József-kir.-herceg-u. 8.

× **A világ** legjobb lapja a „Karikás” s mégis 62 és fél kr. negyedévre. Egyes szám ára 5 kr. Mindenütt kapható.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

A csók.

Ah! a csókról épen senki sem olvas többé történetet, olyan banális, unott, szörnyűségesen agyonkopotott ez a szegény téma... Ifju párok eveznek az élet tengerén, egyelőre csak külön-külön, a jó sors összevezeti őket, egymást meglátni s megszeretni egy pillanat műve s aztán — jó ez az unalmas forduló, ez az ízé... igen, egy csók — s onnan kezdve együtt eveznek...

Tudjuk már, nagyon is tudjuk!

Hát hiszen ez mind igaz, csak még egyetlen egyszer engedjék meg, nyájas hölgyeim, hogy egy icike-picike csókos históriát kifecseggjek! Ez utolsó, a legeslegutolsó.

Ez a csók tulajdonképen nem is nagyon izgat kérem alásan. Annyi történet mindössze, hogy a cigány huzta, de cudarszápen huzta a szupé-csárdást és egy daliás fiu boldogan merengett el szive királynőjének ragyogó tekintetén. A leány, álmodó szemü, édes szőkeség. ártatlan örömmel kacérkodott a párjával és nem bánta volna, ha örökké, de igazán örökké így tartott volna a csodaszép éjszaka...

És szupé után is együtt mentek, kartkarba füzve, keresztül-kasul a termeken. A friss hajtások, az idén bemutatott bakfiosok bámulva néztek utánuk. Hja, nekik már szabad felügyelet nélkül kószálniok!... Maholnap karikagyűrűt cserélnek...

Nos, a folyósó egy homályos sarkában, mikor nem járt arra senki sem, a fiu föléje hajolt a leánynak. Tekintetük egymásba kapcsolódott; szívük összedobbant, . . . jgen,

hát akkor volt . . . Ördög vigye a kényes helyzetet, hiszen tudjuk már, hogy mi történt!

A leány elnevette magát és tréfásan segített a súlyos állapoton.

— Istenem, olyan a csókja, mintha már hosszú tapasztalatai lennének!

A fiu megállott. Elbocsátotta a leány kezét.

— Hát maga azt honnan ismeri? . . .

Haj, haj! De csöndesen és szótlanul mentek vissza a báltorembe azok a bohó fiatalok! Azonban látni méltóztatik, hogy nem mindig olyan könnyű és egyszerű az a csók, ami már annyira jelentéktelen, hogy szinte nem is érdemes róla beszélni.

Pedig most ez a csók nem kapcsolta, de szétválasztotta az ifjakat egymástól.

Mulatság.

A függetlenségi párt bálja. Mint minden évben, úgy az idén is a függetlenségi párt bált rendez az Arany Bika szálloda tánctermeiben. — A táncvigalom e hó 18-án lesz két koronás belépti díj mellett. Az előre láthatólag jól sikerülő mulatságra tegnap küldték szét a meghívókat.

Kereskedő ifjak táncestélye. Élénk érdeklődés mutatkozik a kereskedő ifjak szombaton tartandó táncmulatsága iránt.

A nagyszámu rendezőség kitartóan fáradozik, hogy az estély minden tekintetben sikerült, kedélyes legyen.

A kereskedők páratlan izlésére vall a figyelmes szép táncrendek megválasztása is, melylyel a hölgyközönséget óhajtják meglepni.

SZINHÁZ.

Műsor.

Febr. 9. csütörtök: Elnémult harangok, szimf.

Febr. 10. péntek: Gerolsteini nagy hercegnő, daljáték.

Febr. 11. szombat: János vitéz, daljáték.

Febr. 12. vasárnap: d. u. Tavas, daljáték; este.

Csiky László ünneplésével Wallenstein halála. Előszőr.

* **T. Csige Böske fellépte.** Napok óta leste már a debreceni közönség a budapesti Vígsház művésznőjének Csige Böskeének felléptét. Jó hír előzte meg a szimpatikus művésznőt, és így nem csodálható, hogy a színház zsufozásig megtelt a Heidelbergi diákélet tegnapi előadására. A vendégművésznő a darab parádés szerepét Katicát játszotta. Ha összehasonlitanánk a tegnapi esti Katicát, annak a szerepnek debreceni alakítójával — amit nem teszünk — akkor feltétlenül a Csige Böskeé az elismerés pálmája. Ő volt az igazi Katica! Az a keresetlen, őszinte, pajzán, de mégis szentimentális német leány, amelyet a darab szerzője elképzelt. — Nem domborította ki erős, hatásadászón az érzelvény jeleneteket, csupán kissé erős, hullámzó és finom arcjátéka árulta el azt az igaz, benső lelkitását, amit a szerelmesétől való elválás fájdalma okozott. Viszont a vig jelenetekben elbájoló őszintesége, gyermekes kíváncsisága ragadta tapsra a közönséget. Csontos Gyula, Krémer és Faragó a régiiek voltak. (b)

Felhő Rózsi szeszélyeskedik. Az aradi színházban háborus világ uralkodik. A harc mezején Zilahy Gyula igazgató és Felhő Rózsi a színház primadonnája állanak szemben egymással. — A jeles primadonna hosszú telelése után ismét visszatért a színházhoz és Zilahy igazgató arca elsötétült a minduntalan föléje kerekedni akaró Felhőtől. A primadonna olyan követelésekkel állt elő az igazgatónak, hogy az valóban már a szeszélyesség netovábbja. Ugy akar neki dirigálni, mint a karmester a színészeknek. — Nem akar más darabokban szerepeket vállalni csak bemutatókban. Az igazgató őt holmi ócska megunt darabokban ne szerepeltesse, ő hódítani vágyik és nagy sikereket akar elérni. Nevezetesen követeli az igazgatótól a János vitéz színrehozatalát, mert abban Kukorica Jánost akarja játszani. Szörnyű haragra lobbant, mikor az igazgató kijelentette, hogy azt a szerepet ne jének szánta, a csipős szőnyilak egész serege röpiült erre az igazgatóra, Zilahy azonban a követelődésekre egyszerűen azzal felel, hogy a szerepkiosztást joga őt illeti. Szóval nagy a háborúság Aradon a leendő debreceni primadonna és a később leendő debreceni színház igazgató között. Felhő Rózsi azt állítja, hogy Zilahy le akarja őt járítani, míg mi azt hisszük, hogy Zilahy saját magát nem akarja lejáratni Felhő Rózsiával.

* **Színházi hírek.** Csütörtökön az „Elnémult harangok” kerül színre. A beteg Iványi Antal szerepét Virágháti Lajos fogja játszani.

Pénteken lesz a reprise Offenbach János 3 felvonásos daljátékának „A gerolsteini nagyhercegnő”-nek. A főbb szerepek a következőképen vannak kiosztva: A nagyhercegnő — Sugár, Fric — Karacs, Pál herceg — Faragó Ödön, Pukk — Krémer, Bumm — Szilágyi, Grog — Halász, Nepomuk — Virágháti, Vanda — Rományi.

Vasárnap d. u. Planquette Róbert daljátéka a „Kornevillei harangok” kerül színre félhelyárakkal.

Este Csiky László 25 éves jubileuma alkalmából a Wallenstein halálát játsszák, melynek kezdete kivételesen 7 órakor lesz.

TÁVIRATOK.

Plósz miniszter visszalépett.

Budapest, febr. 8. Plósz igazságügy-miniszter a képviselőjelöltséget a kilencedik kerületben nem fogadja el. A szabadelvű párt nem is állit jelöltet.

A japán-orosz háboru.

Pétervár, február 8. Hir szerint Gripenberg tábornok helyére, ki visszatérőben van Pétervár felé, Gerpicsi tábornokot nevezik ki a távol keleti 2. hadsereg parancsnokává.

Az orosz forrongás.

Varsó, február 8. A bányamunkások sztrájkja miatt nagy a szénhiány. A szén szállítás megszűnt. — A széntőzsdén nincs üzlet. A szén művekben az árak 60—70 százalékkal emelkedtek.

Jelizavetpol, február 8. A helyi vasúti állomáson 200 munkás sztrájkol, akikhez a

váltókezelők, kocsitolók és más munkások csatlakoztak. Béremelést és rövidebb munkaidőt követelnek. Az éjjeli vonatok nem közlekednek. Az állomást katonaság őrzi.

Pétevár, febr. 8. Az utolsó pétevári és Oroszországnak egyéb városaiban elfordult sztrájkok arra birták a pénzügyminisztert, hogy emlékiratot nyújtson át a cárnak a munkáskérdés különböző oldalait illető törvények kidolgozásának sürgős szükségességére vonatkozólag és hogy a cárnak kifejtse e kérdéseknek való felfogását. A cár a pénzügyminiszter összes tervezeteit helybenhagyta és azok a minisztertanácshoz kerülnek, hogy azután már törvényhozási uton közeledjenek a megvalósulás felé.

Pétevár, febr. 8. Holnap teszik közzé azt a cári kéziratot, amely Kobeko valóságos titkos tanácsost, a birodalmi tanács tagját és a császári tudományos akadémia levelezőtagját a cenzura és a sajtótörvény reformálására kiküldött külön tanácskozmány elnökévé nevezi ki. A bizottság tagjai Boroviszki, Szluzevszki, Szverev szenátorok, Lukjanov közoktatásügyi miniszteri segéd, Nikitin, a tudományos akadémia alelnöke, Khnesveszki akadémikus, Koni szenátor akadémiai dísztag, gróf Golejszen-Kulozov udvarmester, Arzemev valóságos államtanácsos, Sztaszulevics és Meeserszki herceg, továbbá Pichno tanár szerkesztők és Szugorin lapkiadó, végül még számos érdekelt. Hír szerint a bizottság tíz nap múlva kezdi meg tanácskozását.

Pétevár, febr. 8. A cenzura és a sajtó törvény reformálására kiküldött külön bizottság elnökének jámbor óhajta az, hogy a cenzura ne maradjon hatósági kezekben, tehát a papi cenzurát is el kell törölni. A papuság küldhet képviselőt a sajtófelügyeletbe.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, február 8.

Buza kínálat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 8,000 métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek bágyadtak. — Idő: Esős.

Buza áprilisra	19.50—52.
„ októberre	19.40—42.
Rozs áprilisra	17.20—22.
„ októberre	15.30—32.
Zab áprilisra	13.86—90.
„ októberre	14.04—06.
Tengeri májusra	12.22—26.
Repece májusra	22.64—66.

Törvénykezés.

— **Eladta a magát.** A törvényszék B. Szabó Imre tiszacsegei születésű hajdunánási réti lakos bérletét, ma sikkasztásáért 3 napi fogházra ítélte, mert az 1904. év május 55-én a nála lefoglalt egyes ingóságokból egyetmást az árverés napja előtt eladott. Az ítélet jogerős.

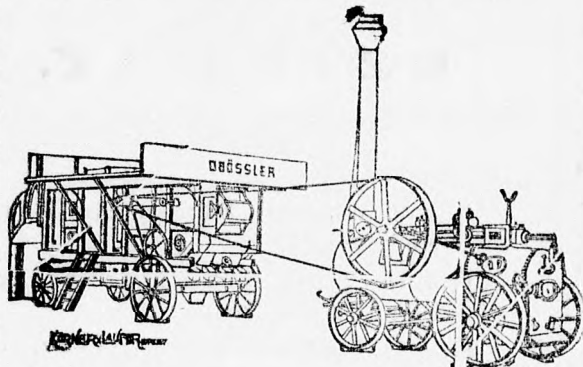
§ **Tolvaj helyett az orgazdát ítélték el.** Papp József debreceni lakos, Bán László helybéli kereskedőnél mint bolti szolgája volt alkalmazva; ilyen minőségében gazdájától az 1904. évi május hó 13-tól szeptember 1-én több bolti cikket lopott el. E lopott tárgyakból a Papp József lakásán, mintegy 51 kor. értékűt mégis leltek. Tegnap ítélték a törvényszék ez ügyben, Papp József ellen gazdája a vádat visszavonván a tolvaj boltiszolgája felmentetett. Ellenben Papp

József neje, Kovács Ágnes ellen — a királyi ügyészség orgazdaságért a vádat továbbra is fenntartotta s így Papp Józsefné Kovács Ágnes 8 napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélték.

A véső. Nagy Lajos debreceni asztalos segéd a vésőjével úgy baltérden vágta Szabó János debreceni asztalos segédet, hogy az tovább mint 4 hétig nyomta az ágyat. A törvényszék a súlyos testisértés miatt 4 napi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte Nagy Lajost, a ki az ítélet ellen felebbezett.

Hirdetések
Szabadság-ban
jutányos áron
felvétetnek.
Csapó-utca
9.
Telefon
275.

Drössler Károly
cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest VI. Váci körút 59.

Magánjárokát, gőzmozdonyokat, gőzcséplőket, gőzkezelőket, járgányos és kézi cséplőket, vetőgépeket, benzín- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett. Aránylással és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálók Képviseleket kerestetnek.

Eltűzés

gyorsan elmúlik a teljesen ártatlan

Ihele-féle soványító teától.

küthő elismerések. Egy csomó 2 Kor. vidékre 2 Kor. 50 fill utánvétellel.

Jörök József

gyógyszerésznél, Budapest, Király u. 12

M. Á. Vasutak

menetrendje

1904. október hó 1-től.

Debrecenből indul:

Budapest felé (vegyesvonat)	d. e.	3 30
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	regg.	8 57
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 07
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 31
P.-Ladány—Nagyv. mind. kedd	d. e.	11 12
Csak P.-Ladányig	este	8 10
Csak P.-Ladányig motor menet	regg.	5 08
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 58
Csak Szatmár (gyorsvona)	d. u.	6 51
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	7 56
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 50
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 27
Csak Szatmár (gyorsv.)	reggel	5 10
Miskolc—Kassa felé	reggel	8 13
Miskolc—Kassa felé	este	6 56
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4 11
Csak Nyiregyházig	d. u.	12 19
m. á. vasutól	reggel	5 35
vásártérről	reggel	5 44
m. á. vasutól	reggel	8 08
vásártérről	reggel	8 16
H.-Böszörmény	m. á. vasutól	d. e.
vásártérről	d. e.	11 07
B.-Sz.-Mihály	vásártérről	d. e.
felé	d. u.	11 16
m. á. vasutól	d. u.	4 25
vásártérről	d. u.	4 38
m. á. vasutól	d. u.	12 11
vásártérről	d. u.	12 12
m. á. vasutól	este	6 46
vásártérről	este	6 46
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4 35
F.-Abony felé vásártérről	reggel	4 36
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 56
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 06
Derecske—N.-Léta felé	reggel	9 23
Derecske—N.-Léta felé	d. u.	4 35

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1
A déli 12 ó. 07 p.-kor ind. sz. v.	este	6 50
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5 40
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor ind. gy. v.	este	9 45

Bpestől Debrecenbe

indul:		
A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 25
Az este 6 ó. 41 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 —
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v. (P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 05

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (személyvonat)	d. u.	29
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	2 41
Budapest—N.-várad felől	éjjel	6 24
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	2 15
Csak P.-Ladánytól	reggel	2 15
Csak P.-Ladánytól	reggel	5 40
Csak Szatmár felől	reggel	8 46
Szatmár—M.-Sziget felől	d. e.	4 37
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	11 55
Csak M.-Sziget felől	este	3 31
Szatmár felől	este	10 40
Csak Szatmár felől	reggel	6 30
Kassa—Miskolc felől	d. e.	8 31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11 50
Csak Nyiregyháztól	d. u.	7 48
Kassa—Miskolc felől	reggel	3 32
vásártérről	reggel	7 40
mávasúthoz	d. e.	7 42
vásártérről	este	11 06
B.-Sz.-Mihály	mávasúthoz	este
vásártérről	este	11 12
H.-Böszörmény	mávasúthoz	este
felől	este	6 57
vásártérről	d. u.	9 46
mávasúthoz	d. u.	8 52
vásártérről	d. u.	1 28
mávasúthoz	d. u.	3 34
F.-Abony felől vásártérről	d. u.	3 35
F.-Abony felől mávasúthoz	d. u.	5 45
O.-Köcs—Polgár felől vás. térről	reggel	5 44
O.-Köcs—Polgár felől mávasúthoz	reggel	7 54
Derecske—Nagy-Léta felől	reggel	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	7 13

A DEBRECENI

Hitelbank Részvénytársaság

1. é. február 1-én.

megkezdte működését

Kölcsönöket nyújt váltóra, kötelezvényekre, értékpapírokra árukra.

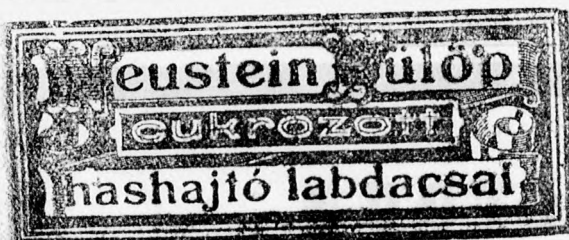
Óvadékkölcsönöket ad bérlőknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizációs kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket betéti könyvekre és folyószámlára a legmagasabb napi kamatláb melletti kamatoztatás véget vesz és elad mindennemű értékpapírt és ércpénzt, valamint Elfogad megbízásokat ilyenek vételére vagy eladásására és minden a bankszakmába vágó ügyeletek kötésére Üzleti helyiség Széchenyi utca 1 sz. I em.

Az igazgatóság.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsal)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legelőbb eredménnyel használhatván, gyengőden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

szükszerűség

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekeres amely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor

2-45 kor, előleges beküldése mellett egy tekeres bérmentve küldetük.

Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan

Neustein Fülöp hashajtó labdacsal. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva

a kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerháza, Bécs, Plankeng. 6, Kapható: Debrecen: Balázs Ó. Füleki P. Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. Gyógyszerész uraknál.

DOXOGÁN és SOMOSSY

Debrecen Kistemplom bazár.

Báli idényre

Selymek

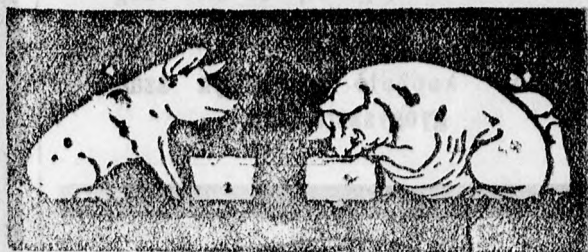
Victoria, Meszaliné Lairsienne.

Selyem batizst minden színben.

Ung. 1h. 1904

Gazdák figyelmébe.

Manhattan nélkül

Manhattan porral

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhízlatni aki tehenai és kecskéitől több és jobbminőségű tejet akar akkora és igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval jövedelmesebb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

ápport. Használatának költsége igen csekély és dúsan megtérül 100 kgl. 50. kor., klg. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán és bérmentve utánvéttel hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Központi főraktár: Manhattan Electrophor

Vállalat Budapest. VIII., Aggteleki-utca 15

Kiadó lakás

mester utca elején

Bundi utca 4 sz. alatt egy egészen ujonnan épült magas földszintes utcai lakás mely áll felül 4 szoba egy előszoba, alól 2 nagy világos pince szoba, egy sötét pincéből.

Kiadó május 1-től. Ertekezhetni ugyanott

Benzinmotorok,

gőzcséplőkészletek aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A Magyar Kir. államvasutak gépgyárának vezérigénységénél

Budapest. V. Váci-körut 52

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki a nyavalyatörés, görcs, és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen bérmentve kapható a hatyn szabad gyógyszerárban.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs legjobb
RETHY-féle

pemetefü cukorkájánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánpótlás van
1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág terméiben volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág terméiben bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljem és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyújtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.
műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítatik, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Fél millió 500.000 korona.

ÉRTÉKŰ

értékpapirokat részvényeket, járadék és életbiztosítási kötvényeket szelvények és készpénz loptak el a betörők kik a zilahi adóhivatal biztosnak hit vasszekrényét feltörték továbbá

120.000 KORONA

készpénzt, papirokat és ékszereket vittek el

SZASZREGENBEN DR PAPP JÓZSEF

ügyvédől, kinek szintén betörők furták meg vasszekrényét, de számos hasonló hírt közölnek még a lapok melyek hivatják a közönséget figyelmeztetni, hogy értéktárgyaik nincsenek biztonságban otthonlévő régi rendszerű betöréseknek ellen nem álló szekrényeiben Teljes bizosságot nyújtanak az ugynevezett

SAFEDEPOSIT-ok

PANZÉL SZOBÁK

a törhetlen falaikkal és minden geniális betörő szerszámoknak és szereknek ellenálló panczél szekrényeikkel. A nagy közönség rendelkezésére áll városunkban ily panczél-szoba csakely díjért bérelhető panczél rekeszekkel a

Debreceni ipar és kereskedelmi banknál.